

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi

Bakı Dövlət Universiteti

Fizika fakültəsi

«İngilis dili» (təbiət fak.üzrə) kafedrası

«Fizika» ixtisası - 05.05.03 bakalavr hazırlığı üzrə

«İngilis dili» (xarici dil) fənninin proqramı

Müəllif: filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, N.B.Seyidsadə, fil.üzrə fəlsəfə doktoru

b.m.G.Q.Xanbabayeva gulzar.khanbabayeva@gmail.com

Proqram «İngilis dili» kafedrasında bəyənilib.

Kafedra müdiri dos. A.Q.Abbasov « 17 » may 2016-cı il

Filologiya və Fizika Fakültələrinin Tədris-Metodiki Şürası tərəfindən tövsiyə

edilib.

Sədr dos. A.Q.Abbasov « 17 » may 2016-cı il

prof. Ə.S.Abdinov « 17 » may 2016-cı il

Filologiya və Fizika Fakültələrinin Elmi Şuraları tərəfindən təqdim olunub.

Elmi katib dos.M.M.Məmmədov « 17 » may 2016-cı il

prof.R.C.Qasimova « 17 » iyun 2016-cı il

Proqrama müsbət rəy verir:

1. Dos. Q.Q.Əhmədov
2. Dos. G.B.Kərimova

İzahat Vərəqi

Fənnin tədrisində məqsəd «İngilis dili» fənninin «Fizika-050503» ixtisası üzrə bakalavr pilləsində təhsil alan tələbələrə tədrisində məqsəd onlarda tələffüz bacarığı, oxu və danışmaq qabiliyyəti, eləcə də yazı vərdişləri, dildən kommunikativ, elmi və təcrübi surətdə istifadə etmək bacarığı aşılamaq, onlar; dildən kommunikativ, elmi və təcrübi surətdə istifadə etmək bacarığına və sistemli biliklərə yiyələndirməkdir. Bu fənn tələbələrin dil vərdişlərini möhkəmləndirməklə İngiliscə danışmaq qabiliyyəti yaratmağa yönəlmişdir. Oxu üçün seçilmiş mətnlər üzərində aparılan iş bir tərəfdən lüğət ehtiyatının zənginləşdirilməsinə, digər tərəfdən isə mətnlərin çətinlik dərəcəsini artırmaqla onların dərkini tədricən asanlaşdırmağa xidmət edir.

Fənnin tədris planındakı yeri «İngilis dili» fənni «Fizika 050503» ixtisası üzrə bakalavr hazırlığının «Tədris planı»nda ikinci xarici dil adı və «Humanitar fənlər» (HF-B02) qrupuna daxildir.

Fənnin tədrisi üsulları: Praktik məşğələlər, sərbəst işlər, kollokvumlar.

Fənnin məzmunu

1. The First Day at School (Ali məktəbdə ilk gün)

Grammar: 1. Ace. 2. Time. 3. The Future Simple Tense.

Qısa icmal: Burada söhbət Bakı Dövlət Universitetində oxuyan birinci kurs tələbəsindən gedir. Həftənin günləri sadalanır, tələbələrin bəzilərinin şənbə günləri kitabxanaya gedəcəklərindən, digərlərinin isə bazaar günü dənizdə çimməyə yollanacaqlarından bəhs olunur.

2. Our New Flat (Bizim yeni mənzilimiz)

Grammar: 1. Indefinite pronouns. 2. There is ... (there are...) phrases.

Bu mətnə hər hansı bir şəxsin ailəsinin üç otaqlı mənzil almasından bəhs olunur. Mətnə qonaq otağının, yataq otağının, iş kabinetinin içində olan əşyalardan söz açılır.

3. My Working Day (Mənim iş günüm)

Grammar: 1. The present simple tense form. 2. Pronouns: Much/many; little/few; a little/a few.

Mətn Bakı Dövlət Universitetinin birinci kurs tələbəsinin dilindən danışılır. Onun səhərlər durub nə etdiyindən, bütün gün ərzində gördüyü işlərdən və gərgin iş günündən sonra axşam evdəki məşguliyyətindən bəhs olunur.

4. Baku State University (Bakı Dövlət Universiteti)

Grammar: The present indefinite tense (continued).

Mətnə Bakı Dövlət Universitetinin 1919 –cu ildə təsis edilməsindən, orada neçə fakültənin olmasından söz açılır. Onun zəngin elmi kitabxanası, yaxşı təchiz olunmuş laboratoriya və auditoriyaları, böyük idman kompleksi geniş təsvir olunmuşdur

5. Laman's Day Off (Ləmanın istirahət günü)

Grammar: Review.

Ləmanın evdə olduğu iki gündə ev Ləmanın tez-tez dənizə getməsi xatırlanır.

6. Seasons of a Year (İlin fəsiləri)

Grammar: Comparative degrees of the adjectives and adverbs.

Mətn qış fəslinin təsvirindən başlayır. Bu fəsildə havanın soyuqluğu üzündən yataqdan qalxmağın çətinliyi bildirilir. Qışda səhərlər hava soyuq və qaranlıq olur. Bütün fəsillərin ümumi təsviri verilir və sonda hansı fəslin daha gözəl və xoş olduğu vurğulanır.

7. Sports in Everyday Life (Gündəlik həyatda idman)

Grammar: Modal verbs.

Ölkəmizdə idmana böyük diqqət və qayğı qeyd olunur. Gənc nəslin hansı idman növləri ilə məşğul olmalarından bəhs edilir. Ölkədaxili və beynəlxalq yarışlarda, olimpiadalarda bizim idmançılarımızın qazandıqları uğurlardan söz açılır.

8. N. Narimanov (Nəriman Nərimanov)

Grammar: Past simple tense form.

Mətdə N. Nərimanovun həyatının qısa təsviri verilir, onun təhsil aldığı Qori seminariyasının adı, müəllim kimi işlədiyi kəndin adı qeyd olunur. Onun ictimai-siyasi və ədəbi yaradıcılığından bəhs edilir.

9. My Favourite Writer (Mənim sevdiyim yazıçı)

Grammar: The past simple tense form (nonstandard verbs).

Bu mətdə Amerika yazıçısı Cek Londonun həyat və yaradıcılığı, təhsil aldığı illər, Kaliforniya Universitetindən bəhs edilir. Sonra onun yazdığı əsərlərin adları sadalanır və ictimai-siyasi fəaliyyətindən söz açılır.

10. Shopping (Bazarlıq etmə)

Grammar: Continuous tenses.

Mətni şərh edən adam bazarlıq işi ilə atasının məşğul olduğundan söhbət açır. Lakin bazar günü özünün bazarlıq etməsini təsvir edir, getdiyi supermarketin ayrı-ayrı şöbələri haqqında qısa məlumat verir.

11. How people travel (Adamlar necə səyahət edirlər)

Grammar: Equivalent forms of the modal verbs.

Burada gərgin iş aylarından sonra hər bir işçinin məzuniyyətə ehtiyacı olmasından və haraya işə gəzməyə getməsindən bəhs olunur. Səyahət maşın, qatar və ya təyyarə ilə nəzərdə tutulur, hansının daha üstün olması qeyd olunur.

12. The Azerbaijan Republic (Azərbaycan Respublikası)

Grammar: Passive Voice.

Mətdə Azərbaycanın sərhəd olan dövlətlərin adları sadalanır. Ölkəmizin təbii ehtiyatlarından, onun tarixi və mədəniyyətindən bəhs edilir. Respublikamızın Müstəqilliyi qazandığı tarixdən və onun kurort ərazilərindən söz açılır.

13. Baku (Bakı)

Grammar: The present perfect tense form.

Mətdə Bakının qədim tarixindən, onun tarixi abidələrindən danışılır. Bakının hazırda sənaye, elm və mədəniyyət mərkəzi olması haqqında məlumat verilir. Şəhərin ən hündür yerində vətən uğrunda canlarından keçmiş şəhidlərə xiyaban salınması qeyd olunur.

14. Azerbaijan Youth (Azərbaycan gəncliyi)

Grammar: The past perfect tense form.

1991-ci ilin 18 oktyabrı Azərbaycanın müstəqil respublikaya çevrildiyi gündür. Bu ölkədə çoxlu Gənclər təşkilatları fəaliyyət göstərir. Bu təşkilatların gənclərin humanizm və vətənpərvər ruhunda formalaşmasında mühüm rol oynayırlar. Tələbələr və digər gənclər cəmiyyətin ictimai-siyasi və iqtisadi həyatında mühüm amilə çevrilmişlər.

15. How We Went to the theatre (Biz teatra necə getdik)

Grammar: Direct and indirect speech.

Mətnə bir şəxs dostunu teatra dəvət edir, o da dəvəti məmnuniyyətlə qəbul edir. İki dost teatr binasının qarşısında görüşür və içəri daxil olurlar, proqramı gözdən keçirirlər və teatr heyəti haqda məlumat əldə edirlər. Tamaşa onların çox xoşuna gəlir.

16. Mother's Day (Analar günü)

Grammar: The sequence of tenses.

Dünyanın bir çox ölkələrində, xüsusən də ABŞ və Kanadadaq artıq uzun illərdir ki, analar gününün ən mühüm bayramlarından biri kimi qeyd edildiyi bu mətnə göstərilir. Sonra bu bayramın bir ailədə necə keçirildiyi təsvir edilir.

17. Azerbaijan Literature (Azərbaycan ədəbiyyatı)

Grammar: Review.

Mətnə Azərbaycanın klassiklərindən tutmuş müasir yazıçılarna qədər qısa məlumat verilmiş və onların əsərlərinin adları sadalanmışdır.

18. Nizami Ganjavi (Nizami Gəncəvi)

Grammar: Revision.

Mətnə Nizami Gəncəvinin həyat və yaradıcılığında bəhs olunur. Onun yazdığı əsərlərin adları sadalanır və sonda onun dahi Xəmsəsi haqqında xüsusi qeyd olunur.

19. M.F. Akhundov (M.F. Axundov)

Grammar: Review.

M.F. Axundovun həyat və yaradıcılığı mətnə öz əksini tapmışdır. Onun çətin və keşməkeşli həyatından bəhs olunur, ictimai-siyasi fəaliyyəti barədə geniş məlumat verilir.

20. M.A. Sabir (M.Ə. Sabir)

Grammar: Revision.

Mətnə Azərbaycanın böyük satiriki M.Ə. Sabirin keçdiyi həyat yolundan və onun Azərbaycan xalqına miras qoyduğu satiralarından bəhs olunur.

21. The United Kingdom (Birləşmiş Krallıq)

Grammar: Gerund (using of gerund in sentences).

Mətnə Birləşmiş Krallıq və onun əyalətləri haqda qısa məlumat verilir. Böyük Britaniyanın iqtisadiyyatı, sənayesi və ticarətindən söhbət açılır. Birləşmiş Krallığın parlamentli monarxiya ölkəsi olduğu qeyd olunur, iki palatadan - Lordlar və Aşağı palatadan ibarət olduğu nəzərə çatdırılır.

22. London (London)

Grammar: Review.

Mətnə Böyük Britaniyanın paytaxtı London haqqında geniş məlumat verilir. Londonun 4 hissədən - Siti, Qərbi, Şərqi və Vestminsterdən ibarət olduğu qeyd olunur. Hər bir hissə ayrılıqda təsvir edilir, sonda Londonun mədəniyyət mərkəzi olduğu xüsusi qeyd olunur. Tarixi abidələri sadalanır.

23. Sheakespeare (Şekspir)

Grammar: Review.

Dahi ingilis yazıçısı V.Şekspir haqda avto-bioqrafik məlumat verilir, onun keçdiyi çətin və qısa ömür yolu təsvir edilir. O bütün dünya mədəniyyəti tarixində öz dəst-xətti ilə seçilir və bəşəriyyətin dahi dramatik, şair və nasiri olduğu xüsusi qeyd olunur.

24. The Road into Space (Kosmosa yol)

Grammar: Revision.

Məndə kosmik səma cisimləri barədə söhbət açılır və fəza cisimləri təsvir edilir. 1961-ci il, aprelin 12-də ilk Vostok kosmik gəmisi Yuri Qaqarin tərəfindən idarə edilərək kosmosa uçmuşdur. Ondan sonrakı kosmonavtların adları sadalanır. Müxtəlif ölkələrin insanların qazandığı nailiyyətlər bütün bəşəriyyətə xidmət edir.

ƏDƏBİYYAT

1. A.Q. Abbasov English Bakı, Çinar-çap nəşriyyatı 2016,-351s.
2. A.Q. Abbasov English Reader Bakı, Çinar-çap nəşriyyatı 2007,-141 s.
3. İ.Rəhimov, T.Hidayətzadə. İngilis dilinin praktik qrammatikası. Bakı, "Şərq-Qərb" nəşriyyatı -2003,-195 s.

ƏLAVƏ ƏDƏBİYYAT

1. R.Merphy. English Grammar in Use, Cambridge University press, 2002
2. Course Intermediate, Oxford University Press, 1997
3. İngilis mətbuatı nümunələri, qəzet və jurnalları, metodik vasitələri, lüğətlər.